

**ZAVOD ZA KULTURU ■
VOJVOĐANSKIH HRVATA**

Broj: 1-2/2022

Subotica, 13. siječnja 2022.

**PROGRAM RADA
ZAVODA ZA KULTURU VOJVOĐANSKIH HRVATA
ZA 2022. GODINU**

Nasljedno dosadašnjim praksama, program rada Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata (u daljnjem tekstu ZKVH), kao prve i do sada jedine profesionalne ustanove u kulturi vojvođanskih Hrvata, i za 2022. godinu temeljimo na dvama glavnim programskim „stupovima“. Prvi „stup“ su temeljni dokumenti ZKVH-a – Odluka o osnutku i Statut, a drugi je „stup“ dosadašnje programske aktivnosti i mjesto koje je ZKVH zauzeo na kulturnoj sceni Hrvata u Vojvodini te sastavnice „Programa rada i razvoja Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata za razdoblje od listopada 2021. do listopada 2025. godine“ na temelju kojega sam i izabran za ravnatelja početkom prosinca 2021. U tom smislu ovaj će prijedlog programa rada biti formalno podijeljen u dva dijela: prvi će se odnositi na glavne sastavnice programskih osnova ZKVH-a, a u drugom će se dijelu izravno govoriti o programskim osnovama rada ZKVH-a za 2022. godinu.

U pogledu dotacije osnivača za djelatnost ZKVH-a, Proračunom Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2022. godinu, u okviru Programske aktivnosti – Potpora radu zavoda za kulturu nacionalnih zajednica, predviđeno je da Pokrajinsko tajništvo za kulturu i javno informiranje za ZKVH u 2022. godini izdvoji sredstva u visini od 10.500.000,00 (deset milijuna pet stotina tisuća) dinara. Ističemo da sredstva opredijeljena za troškove tekućeg rada, odnosno, za izdatke za zarade zaposlenima, naknade članovima tijela uprave, stalne troškove, materijalne troškove, opremu i tekuće održavanje, ne prelaze 50 % od ukupne svote namijenjene za rad ZKVH-a iz proračuna AP Vojvodine. Shodno tome, za financiranje programskih aktivnosti koje su opisane u ovome Programu rada ZKVH-a za 2022. godinu predviđeno je da bude utrošeno 5.500.000,00 dinara iz proračuna AP Vojvodine. Ukupno planirani proračun za 2022. godinu ZKVH-a je 16.369.868,16 dinara (planiramo ostvariti 12.610.000,00 a prenosimo 3.759.868,16 dinara.).

I. Temeljne programske smjernice ZKVH-a za 2022. godinu

Više puta je isticano kako je Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata prva profesionalna ustanova u kulturi vojvođanskih Hrvata osnovana Odlukom Skupštine AP Vojvodine od 10. ožujka 2008. godine i Odlukom Nacionalnog vijeća hrvatske nacionalne manjine od 29. ožujka 2008. godine „radi očuvanja, unapređenja i razvoja kulture vojvođanskih Hrvata“ (Odluka, čl. 1). Preciznije rečeno, ZKVH je ustanova „za znanstvena, stručna, razvojna i primijenjena istraživanja u području kulture, zatim za menadžment i edukaciju u kulturi te za kulturnu produkciju hrvatske nacionalne zajednice u AP Vojvodini“ (Statut, čl. 1).

Na temelju takvih općih i načelnih određenja glavne svrhe postojanja ZKVH-a, proizlazi da su, kada se one razlože na jednostavnije elemente, najvažnije sastavnice njegove misije sadržane u sljedećim područjima djelovanja: sustavni i stalni rad na promicanju, poticanju, čuvanju, organiziranju i razvitku – a) kulture, znanosti i jezika hrvatske nacionalne zajednice u Vojvodini; b) informacijsko-

dokumentacijske djelatnosti u području kulture, znanosti i umjetnosti; c) umjetničkoga stvaralaštva, napose u radu s mladim talentima; d) stručnoga usavršavanja i obrazovanja djelatnika u kulturi, putem organiziranja seminara, radionica i kampova; e) podrške amaterizmu u hrvatskoj nacionalnoj zajednici u AP Vojvodini; f) afirmaciji multikulturalnosti i interkulturalnosti na području Vojvodine; g) suradnje s ustanovama i organizacijama u području kulture, znanosti i umjetnosti u Republici Srbiji, zatim u državama u kojima Hrvati žive, kao i u državi matičnoga naroda – u Republici Hrvatskoj; te h) međunarodne suradnje u području znanosti, kulture i umjetnosti vojvođanskih Hrvata radi unapređivanja i razvitka međunarodne kulturne suradnje hrvatske nacionalne zajednice. Također, prema volji osnivača, djelatnost ZKVH-a uključuje i izradu i provedbu razvojnih projekata u području znanosti, kulture i umjetnosti vojvođanskih Hrvata za potrebe pokrajinskog tijela uprave ovlaštenog za poslove kulture, Vlade i Skupštine AP Vojvodine te Nacionalnoga vijeća hrvatske nacionalne manjine (Odluka, čl. 17; Statut, čl. 12).

Radi ostvarenja tako raznovrsne i složeno definirane misije, djelatnost ZKVH-a mora uključivati: a) nakladničku djelatnost u navedenim područjima; b) istraživanje u društvenim i humanističkim znanostima od važnosti za identitetske sastavnice Hrvata u Vojvodini; c) istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja; d) konzalting i menadžment poslove u kulturi; e) djelatnost knjižnica; f) djelatnost arhiva; g) djelatnost muzeja, galerija i zbirki; h) zaštitu kulturnih dobara, prirodnih i drugih znamenitosti; i) izgradnju baza podataka, i sl. Drugim riječima, temeljna se misija ima ostvarivati u kulturnim, znanstvenim i umjetničkim djelovanjima na planu: istraživanja, mapiranja, evaluacija, valorizacije, memoriranja, arhiviranja, sistematiziranja, produkcije, edukacije i savjetovanja glede pitanja kulturne baštine, tradicijske kulture i uopće povijesnoga nasljeđa, kao i glede aktualnih prilika, stanja i potreba u sveukupnom kulturnom stvaralaštvu vojvođanskih Hrvata.

Ostvarenje tako definirane misije temeljnim aktima ZKVH-a za posljedicu trebaju imati unaprjeđenje i razvoj kulture vojvođanskih Hrvata putem povećanja i kvalitete i kvantitete autoreceptivnih (narav onoga što o sebi/nama znamo) i autoreprezentativnih (narav onoga kako sebe/nas prikazujemo) kulturnih praksi. U tom smislu, Zavod će nastaviti surađivati s ovdašnjim hrvatskim, ali i većinskim i inozemnim, stručnim osobama, organizacijama, ustanovama, institucijama kako bi: a) imao što kvalitetnije proizvode; b) profilirao i osnažio kadrove, institucije i resurse; te c) povećao broj recipijenata kulture hrvatske zajednice u Vojvodini, to jest osnažio vlastitu prezentaciju kulturnih praksi.

Načini, pak, na koji se trebaju odvijati gore spomenute autoreceptivne i autoreprezentativne kulturne prakse su različiti: a) osmišljavanje i realiziranje znanstvenih istraživanja (u sljedećim znanostima: povijest, kulturologija, etnologija, sociologija, psihologija, politologija, demografija, filologija i sl.); b) organiziranje znanstvenih skupova i stručnih rasprava; c) bibliografska obradba knjiške građe i periodike; d) usustavljanje pristupa prikupljanju i ustrojavanju arhivske građe i javnu prezentaciju iste; e) objavljivanje reprezentativnih umjetničkih i znanstvenih djela; f) priređivanje kulturnih događaja; g) skrb i promocija kulturnoga nasljeđa putem digitalizacije i suvremenoga kulturnog stvaralaštva, napose u segmentima koji su danas slabo vidljivi, i to putem društvenih mreža (vlastita internetska stranica i putem Facebook stranice Zavoda); h) programsko okupljanje znanstvene i kulturne elite; i) postupno ustrojavanje aktivnosti od značaja za kulturu cijele zajednice; j) osnaživanje amaterizma hrvatske nacionalne zajednice u AP Vojvodini; te k) stručno usavršavanje i obrazovanje – organiziranjem seminara, edukacijskih radionica i kampova. To znači da ZKVH kao rezultat svojega djelovanja treba imati: a) kulturne događaje i manifestacije – od književnih večeri, preko likovnih izložaba i koncerata, do znanstvenih tribina i skupova; b) kulturna dobra, kao što su knjige, monografije, brošure, publikacije, nosači zvuka i video materijali; te c) institucionalno primjereno rješenje arhiva hrvatske zajednice u Vojvodini i, tijekom 2015. godine registrirane a od 2016. i inventarizirane, Bibliotece Croaticae.

II. Program rada ZKVH-a za 2022. godinu

Na temelju navedenoga jasnim se čini kako program rada ZKVH-a i za 2022. godinu mora pridonositi ostvarivanju tako, od strane osnivača, određene a u dosadašnjem djelovanju sadržajno razrađene misije. S druge strane, program rada ZKVH-a mora biti na neki način navezan i na aktivnosti ZKVH-a u proteklih nekoliko godina postojanja, napose u onim segmentima djelovanja koji su ocijenjeni kako uspješnima tako i potrebnima na kulturnoj sceni Hrvata u Vojvodini i koji spadaju u procese koji zahtijevaju dulje vremensko trajanje. Isto tako, program rada ZKVH-a za 2022. godinu mora biti i kreativno razumljen, to jest otvoreno koncipiran, u smislu da može pratiti i postojeće konstelacije i ad hoc potrebe na kulturnoj sceni hrvatske zajednice u Vojvodini, koja je još uvijek s jedne strane visoko neusustavljena, a s druge strane nema čvršću i postojanu vremensku dinamiku pulsiranja. Dodatno je tako što potrebno, jer je teško predvidjeti sve mogućnosti djelovanja zbog protupandemijskih mjera koje će biti poduzete glede koronavirusa COVID-19.

U kontekstu maloprije navedenih sastavnica, valja osvijestiti kako je osnutkom i početkom rada ZKVH-a stvorena jedna od najvažnijih pretpostavki da se kulturi vojvođanskih Hrvata, kao jedinstvenom, cjelovitom i relativno samostalnom fenomenu, istina još uvijek nedovoljno razvijenom (npr. ne postoji profesionalno kazalište ili muzej Hrvata u Vojvodini), počne pristupati na sukladan, stručan i primjeren način. On, pak, opće je poznato, podrazumijeva kako odnos prema bogatoj kulturnoj i uopće povijesnoj baštini Hrvata u Vojvodini, tako i onaj dio koji postoji, koji se producira i pulsira, u obliku kulturnih manifestacija i drugih aktivnosti u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu te u znanosti, u sadašnjosti. U tom smislu, jasno je da se u radu ZKVH-a i u 2022. godini mora inzistirati na onakvim profesionalnim aktivnostima i kvalitetnim sadržajima putem kojih se na suvremen i kompetentan način nastoji kako promovirati, poticati, čuvati, razvijati, usustavljivati i organizirati kulturno nasljeđe vojvođanskih Hrvata, tako i obavljati produkcija novih kulturnih događaja, raditi znanstvena istraživanja i predstavljati suvremeno umjetničko stvaralaštvo. Na taj način, kao što je to bio slučaj i do sada, nastaviti ćemo prostor autoreprezentativnih praksi u kulturnom životu Hrvata u Vojvodini unaprjeđivati, a prostor autorecepcije vlastitoga nasljeđa i suvremenih kulturnih praksi uvelike osnažiti.

Na temelju aktivnosti u proteklih više od dvanaest godina rada, raspoloživih intelektualnih i uopće kadrovskih kapaciteta i aktualnoga stanja u području kulture vojvođanskih Hrvata, autoreprezentativna praksa i osnaživanje autorecepcije u aktivnostima ZKVH-a u 2022. godini bit će i nadalje različiti – počivat će na osmišljavanju, realiziranju i pružanju podrške znanstvenim istraživanjima te organiziranju znanstvenih skupova i stručnih rasprava iz područja od značaja za identitetska pitanja Hrvata u Vojvodini, zatim na bibliografskoj obradbi knjiške građe i periodike kao i njihovoj prezentaciji putem nastavka digitalizacije koja je započela prije pet godina, objavljivanju reprezentativnih znanstvenih i umjetničkih djela, kodificiranju postojeće i ustrojavanju nove arhivske građe, priređivanju kulturnih događaja, skrbi za kulturno nasljeđe i njegovo promoviranje – osobito kroz program topoteke „Baština Hrvata u Srbiji“, afirmaciji i promociji suvremenog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, napose onoga profesionalnoga, nastavku usustavljivanja i organizacijski čvršćeg programskog okupljanja znanstvene i kulturne elite, osnaživanju memoriranja i valorizacije opusa iz kulturne povijesti, postupnom ustrojavanju aktivnosti i same scene u drugim područjima visoke kulture. Naravno, to ne znači da se ne planira nastavak uspješno započete suradnje s brojnim hrvatskim institucijama i udrugama kulture – bilo tuzemnim bilo inozemnim – u programima od općeg značaja za hrvatsku kulturu Vojvodine. Na koncu, navest ćemo da se, budući da je kulturni život u svakoj zajednici jedan dinamičan proces, što je potvrđeno i u djelovanju ZKVH-a od osnutka, u planu rada i razvoja mora ostavljati i prostor za mogućnost priređivanja *ad hoc* događaja, skupova, priredbi...

Kada je riječ o konkretnim područjima djelovanja, u kojima će se realizirati planirani sadržaji, program rada ZKVH-a za 2022. godinu predviđa rad u šest programskih područja unutar kulturnoga

polja, koja su unutar sebe iznimno heterogena po cijelom nizu kriterija – od kompetencija sudionika koje oni po sebi zahtijevaju, preko moguće složenosti u realizaciji koje nužno uračunavaju pojedini programi, do razlike u vremenskoj dinamici, napose u onima koji se tiču procesa dugog trajanja. *Prvi* segment budućega djelovanja odnosit će se na znanstveno-istraživački rad, zatim na razne oblike prezentacije rezultata znanstvenih istraživanja, kao i u dijelu zaštite i očuvanja te izrade i objave registra nematerijalne kultne baštine Hrvata u Vojvodini. *Druga* programska cjelina tiče se kodifikacije i organiziranja arhivske građe u Zavodu, te nastavak rada na digitaliziranju knjiga i periodičnih publikacija, kao i rad na izradi bibliografija te njihova objava. *Treće* područje djelovanja ZKVH-a odnosi se na produkciju novih i koordinaciju postojećih kulturnih događaja Hrvata u Vojvodini, te postizanje njihove veće vidljivosti u javnosti, a sve u cilju što uspješnije prezentacije hrvatske kulture. *Četvrta* programska cjelina odnosi se na one aktivnosti koje Zavod samostalno priređuje u okviru svoje redovite djelatnosti. *Peti* segment rada u programu rada i razvoja ZKVH-a posvećen je suradnji s drugim institucijama i udrugama kulture i znanosti u Vojvodini/Srbiji i u Hrvatskoj. Na koncu, *šesto* područje podrazumijeva strateški osmišljen rad na profiliranju i osnaživanju ljudskih resursa u kulturi vojvođanskih Hrvata.

a) Znanstveno-istraživački program

Kao što je bio slučaj u dosadašnjem radu ZKVH-a, aktivnosti u programskom području znanosti i znanstvenoga istraživanja trebaju se nastaviti odvijati spram onih segmenata društvenog života koji su od značaja za povijest, sadašnjost i budućnost vojvođanskih Hrvata kao manjinske zajednice u Republici Srbiji. Iz toga proizlazi da se ovdje mora računati na istraživački rad u sljedećim društvenim i humanističkim znanostima: povijesti, kulturologiji, etnologiji, sociologiji, psihologiji, politologiji, demografiji, filologiji, muzikologiji i sl., te njihovim pojedinim konkretnim izvedenicama, kao što su povijest književnosti, povijest umjetnosti, sociologija manjina, etnologija svakodnevnog života, dijalektologija, suvremene jezične prakse, etnomuzikologija... I 2022. godine nastavit će se organizirano istraživanje povijesti hrvatskih plemićkih porodica, sadržaja iz kulturne i političke povijesti, a rezultati nastojanja na ovome planu bit će prezentirani na znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu te objavljivanjem radnji u publikacijama. Nastavit ćemo također i rad na području zaštite i očuvanja te izrade i postupne objave registra nematerijalne kulturne baštine na internetskoj stranici ZKVH-a i tako ju učiniti vidljivijom, uz nastojanja da se dio toga uključi u nacionalni registar Srbije. Na tom ćemo planu sudjelovati i u stručnoj obradi muzejskih elemenata u pojedinim etno-kućama u okviru hrvatskih udruga kulture i u institucijama lokalnih uprava.

U ovome segmentu rada nastojat ćemo i nadalje ostvarivati suradnju s fakultetima društvenih i humanističkih znanosti i istovrsnim znanstvenim institutima i zavodima u Hrvatskoj (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet i Akademija umjetnosti Sveučilišta u Osijeku, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“, Zagreb, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, Pečuh, i dr.), kako bi naša povijest i sadašnjost bile predmetom i diplomskih, magistarskih ili doktorskih radnji. Krajnji cilj je svih aktivnosti u ovom programskom području ZKVH-a da se vremenom dobije, u jednome racionalnom obliku, jasan pregled relevantnih aspekata života hrvatske zajednice u Vojvodini, bilo kroz povijesnu bilo kroz perspektivu sadašnjosti. Konkretno, planirana je (su)organizacija znanstveno-stručnog skupa knjižničara ZKVH-a, Hrvatske čitaonice i Gradske knjižnice Subotica, u okviru Dana hrvatske knjige i riječi – dana Balinta Vujkova u Subotici. Tim povodom će biti tiskan zbornik radova s prošlogodišnjem skupa kao i šesta knjiga iz serije „Izabrana djela Balinta Vujkova“. Zavod se uključuje u suorganizaciju znanstvenih skupova u Pečuhu i Osijeku.

Kao i do sada, jedan dio rezultata ovih istraživanja bit će objavljen ili u *Godišnjaku za znanstvena istraživanja* ili u samostalnim publikacijama ZKVH-a ili, pak, u sunakladništvu s drugim institucijama i ustanovama (npr. zbornik radova sa skupova koje suorganiziramo sa *Šokačkom granom*

iz Osijeka, Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj iz Pečuha, Hrvatskom čitaonicom Subotica, te monografija o etnografskom nasljeđu Hrvata u Banatu sa *FF Presom* iz Zagreba). Planira se objavljivanje knjige dr. sc. Ivana Armande o časnoj majci Anuncijatie Kopunović te objava publikacije povodom 90. obljetnice utemeljenja Družbe sestara Naše Gospe, to jest o 65. obljetnici smrti ove velike Subotičanke. Također, planiramo s Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar objaviti znanstvenu monografiju o demografskim kretanjima Hrvata u Vojvodini, odnosno Republici Srbiji. U povodu obilježavanja 150 godina od pokretanja *Bunjevačkih i šokačkih novina*, to jest *Bunjevačke i šokačke vile*, Zavod će objaviti sabrane pjesme koje su objavljene u ovim preporodnim publikacijama. I u narednoj godini planiramo organizirati znanstvene kolokvije i javna predavanja na teme od značaja za kulturnu povijest i sadašnjost Hrvata u Vojvodini, kako bismo nastavili, s jedne strane, okupljati znanstvenike oko ZKVH-a, a s druge strane činili vidljivim znanstveni segment na suvremenoj kulturnoj sceni. Posebnu pozornost posvetit ćemo uključivanjem mladih osoba u znanstveni život. Također, nastaviti ćemo, ukoliko prilike oko koronavirusa COVID-19 dopuste, i s praksom javnog predstavljanja znanstvenih publikacija čiji je ZKVH (su)nakladnik.

Za aktivnosti u okviru znanstveno-istraživačkog programa opredijeljena su sredstva u visini od 2.732.000,00 (dva milijuna sedamsto trideset dvije tisuće) dinara (iz sredstava dotacije APV 1.400.000,00 i iz vlastitih izvora 1.332.000,00).

b) Arhivsko-bibliografski i program digitalizacije

ZKVH je počeo rad na stvaranju arhiva hrvatske zajednice, putem redovitog prikupljanja pisanih i drugih materijalnih tragova iz povijesti i suvremenosti koji su od značaja za hrvatsku zajednicu u Vojvodini. Ovaj segment rada i nadalje treba biti dio redovitih aktivnosti ZKVH-a. Također, i u 2022. godini nastaviti ćemo s već započetim arhiviranjem elektroničkih informativnih i kulturnih sadržaja na hrvatskom jeziku (prilozi na radijskim i televizijskim programima te snimke kulturnih priredaba – Festival bunjevački pisama, HosanaFest, snimke seoskih Dužijanci...) te njihovu obradbu i klasifikaciju.

S druge strane, unutar aktivnosti ZKVH-a u proteklome razdoblju poduzeti su i prvi odlučujući koraci na planu ustrojavanja bibliografskoga praćenja aktualne produkcije na hrvatskom jeziku, što će kao dio redovitih aktivnosti biti nastavljeno i u 2022. godini. Isto tako, mora se, s jedne strane, nastaviti s radom na izradi kritičke i cjelovite bibliografije vojvođanskih Hrvata te s priređivanjem bibliografija pojedinih periodičnih publikacija. S tim je povezan i kontinuirani i sustavni rad na prikupljanju zavičajne literature (monografskih i serijskih publikacija) i kontinuirano upotpunjavanje fonda zavičajne knjižnice „Biblioteca Croatica“, uz naravno stalno inventuru novih publikacija.

Knjiško nasljeđe Hrvata u Vojvodini je prebogato. No, pojedine periodičke publikacije i knjige su ili nedostupne ili ih je počeo nagrizati zub vremena. Stoga se digitalizacija knjiške građe vojvođanskih Hrvata pokazuje kao nužnost, a konkretne poslove na tom planu, koje smo započeli 2016., i o čemu je javnost upoznata, nastaviti ćemo sustavno raditi i tijekom 2022. godine, napose kada je riječ o raritetnim publikacijama te o onima koje se odnose na jezičnu baštinu vojvođanskih Hrvata. U planu je i digitalizacija građe vezane uz hrvatske velikane čije se obljetnice obilježavaju ili su značajni zbog svog prinosa kulturi i kulturnoj povijesti Hrvata u Vojvodini (Srbiji) (Ilija Okrugić Srijemac, Matija Evetović, Ivo Popić, Lazar Mamužić i dr.).

Segment arhivistike uključuje i rad na prikupljanju i objavi arhivskog gradiva u okviru projekta „Topoteka Baština Hrvata u Srbiji“ pokrenutog 2019. u suradnji s Međunarodnim centrom za arhivska istraživanja ICARUS. Ovo je prva takva platforma na području Republike Srbije, s ciljem prikupljanja i prezentiranja starih fotografija i dokumenata kako bi bili dostupni na jednom mjestu.

Nakon objave velikog broja sadržaja s prostora na kojem žive šokački Hrvati, slijedi nastavak prikupljanja građe s prostora Srijema i započeti one s prostora Banata.

Za aktivnosti u okviru kodifikacije i organiziranja arhivske građe u Zavodu, izrade bibliografija i njihovo objavljivanje te pristupa digitalizacije knjiške baštine opredijeljena su sredstva u visini od 1.889.000,00 (milijun i osamsto osamdeset devet tisuća) dinara (iz sredstava dotacije APV 1.000.000,00 i iz vlastitih izvora 889.000,00 dinara).

c) Nastavak institucionalizacije, organizacijsko koordiniranje i povezivanje akademske likovne i glazbene umjetnosti kao i književne scene, te produkcija izložaba, koncerata i nastavak izlaženja časopisa za književnost i umjetnost „Nova riječ“ – programi prezentacije hrvatske kulture

Treba imati na umu da ovaj segment i dalje unutar institucionalne strukture u kulturi hrvatske zajednice ni na koji način nije bio ustrojen ili organiziran, te da je ZKVH u prvim godinama svojega postojanja realizirao prve odlučujuće korake na tome planu. U tom smislu, učinjeni su napori u sagledavanju prirode te scene, zatim dinamike i vrste događaja kao i njihovih posljedica, te dosega aktivnosti u ovim područjima. Naša daljnja nastojanja bit će usmjerena na izgradnju čvršće ne samo organizacijske već i institucionalne forme, te na produkcijsku dinamiku u ovom području. U tom smislu, u ZKVH-u će se, u suradnji sa stručnjacima i drugim institucijama (npr. Galerija naive u tehnicu slame, Gradski muzej Subotica, Zavičajna galerija „Dr. Vinko Perčić“ i dr.) nastaviti sustavna izučavanja, vrednovanja, dokumentiranja i predstavljanja suvremene likovne i primijenjene umjetnosti vojvođanskih Hrvata i njihovih recentnih opusa. Zavod će u javnosti različitim programima oživjeti sjećanje na utemeljitelja modernog hrvatskog kiparstva, rodnom iz Srijemske Mitrovice – riječ je Robertu Frangešu Mihanoviću, povodom 150. obljetnice njegova rođenja.

Povodom 150. obljetnice izlaska prvog broja *Bunjevačkih i šokačkih novina* pokretača i urednika biskupa Ivana Antunovića, čime je započeo i narodni preporod, te *Bunjevačke i šokačke vile*, najprije kao dodatka *Novinama*, Zavod je 2020. godine pripremio izložbu koju će i 2022. nastaviti diseminirati.

Na polju glazbene baštine, ZKVH će nastaviti rad na izučavanju glazbene baštine vojvođanskih Hrvata i njezinom promoviranju, samostalno ili skupa s drugim kulturnim institucijama ili udrugama. Isto tako, i tijekom sljedeće godine nastaviti ćemo raditi na promoviranju vrhunskoga glazbenog stvaralaštva, bilo onoga umjetničkoga ili, pak, tradicijskoga. Glede posljednjeg, ući ćemo u produkciju snimanja tradicijskog, izvornog pučkog ženskog pjevanja u suradnji s Hrvatima iz okolice Bača na nosač zvuka.

Popunjavajući kulturnu scenu Hrvata u Vojvodini u prostoru kulture, u užem smislu književnosti i umjetnosti, a prateći uredničku intenciju „Godišnjaka za znanstvena istraživanja“, planiramo i u 2022. godini učiniti napore da, primjereno estetskim kriterijima koji se primjenjuju u književnosti i umjetnosti, nastavimo izdavati časopis za književnost i umjetnost „Nova riječ“ – periodičnu publikaciju, s ciljem da bude prostor za prezentaciju izvrsnosti u aktualnoj umjetničkoj i književnoj praksi. Naglasak će i dalje biti stavljen na okupljanje mlađih književnika i stručnijih suradnika, a planirana 2 broja bit će objavljena u sunakladništvu s NIU „Hrvatska riječ“.

Za aktivnosti u okviru institucionalizacije, organizacijskog koordiniranja i povezivanja akademske likovne i glazbene umjetnosti kao i književne scene, te produkcije izložaba, koncerata i nastavka izlaženja časopisa za književnost i umjetnost opredijeljena su sredstva u visini od 2.380.000,00 (dva milijuna tristo osamdeset tisuća) dinara (iz sredstava dotacije APV 1.200.000,00 i iz vlastitih izvora 1.180.000,00) dinara.

d) *Produkcija novih i koordinacija postojećih kulturnih događaja Hrvata, te njihova veća vidljivost – programske aktivnosti Zavoda*

U ovom dijelu programa rada za 2022. godinu, planiramo i dalje nastaviti raditi na produkciji kulturnih događaja ZKVH-a. Oni će biti neposredna posljedica aktivnosti koje se unutar ZKVH-a budu odvijale u navedenim programskim područjima, a pokrivat će cijelu lepezu ustaljenih vrsta: izložbe, koncerte, tribine, književne večeri, javna predavanja, znanstvene skupove, stručne rasprave, filmske večeri, kazališne priredbe, objavljivanje knjiga i brošura... Realizirat ćemo i nadalje program prezentacije filmske produkcije iz Republike Hrvatske „Ciklus hrvatskog filma“ s partnerom iz Zagreba – Udrugom „Artizana“. Također, radit ćemo na planu prezentacije ovdašnjeg umjetničkog stvaralaštva u Republici Hrvatskoj.

Zavod se uključuje u promociju hrvatske kulture i rada mjesnih hrvatskih udruga i putem filmskog medija te internetskih platformi. Tako će tijekom 2022. godine raditi na režiji i montaži dokumentarnih filmova o radu šokačkih i srijemskih udruga tijekom pandemije izazvane koronavirusom, a filmski materijali kako Zavoda tako i drugih subjekata u kulturi bit će na YouTube kanalu ZKVH-a.

Isto tako, Zavod će nastaviti pomagati produkciju i organiziranje svih kulturnih manifestacija vojvođanskih Hrvata koje imaju pokrajinski i regionalni značaj, a gdje je za to iskazana potreba od strane organizatora (npr. Dani hrvatske knjige i riječi – dani Balinta Vujkova, 4 praznika hrvatske zajednice, Festival bunjevački pisama, natjecanje recitatora, Dani A. G. Matoša i J. Andrića, nagrađivanje najboljih učenika u nastavi na hrvatskom jeziku, Šokci i baština, Srijemci Srijemu...). I nadalje ćemo nastaviti pružati logističku, stručnu i svaku drugu pomoć onim manifestacijama koje imaju veći kulturni značaj unutar hrvatske zajednice u Vojvodini i za što budemo kontaktirani. Kao i ranijih nekoliko godina, poseban naglasak u radu ZKVH-a u 2022. godini bit će stavljen i na istraživanja te prigodna obilježavanja obljetnica rođenja ili smrti velikana Hrvata u Vojvodini ili obljetnice važnih događaja, što planiramo raditi u suradnji s drugim hrvatskim institucijama i organizacijama u okviru objedinjenih aktivnosti koje nazivamo „Novi preporod Hrvata u Srbiji“ – Godine novog preporoda. U okviru ovog programa različitim ćemo programima i sadržajima obilježiti obljetnice velikana koji su svojim radom i djelovanjem zadužili Hrvate u Vojvodini (Republici Srbiji) (među njima se ističu Ilija Okrugić Srijemac, Matija Evetović, Ivan Malagurski Tanar, Gustav Matković, Ivo Popić, Robert Frangeš Mihanović, Lazar Mamužić).

Pod koordinacijom postojećih kulturnih aktivnosti prije svega se misli na poslove oko usuglašavanja programa i dinamike rada na već postojećim aktivnostima unutar kulturnih institucija i organizacija hrvatske zajednice u Vojvodini, te poticanje planiranja zajedničkih aktivnosti, koje trebaju završiti izradom kalendara stalnih kulturnih događaja vojvođanskih Hrvata za 2023. godinu. Također, s HNV-om i NIU „Hrvatska riječ“ na koncu godine objavit ćemo zajednički zidni kalendar za 2023. godinu.

I u 2022. godini nastavit ćemo s redovitim održavanjem internetske stranice ZKVH-a, koja će već početkom godine biti u novom i suvremenom obliku a koja će nakon migracije podataka sa stare dobiti novi način prezentacije bogatog, do sada prikupljenog i objavljenog, sadržaja. Ona će biti u funkciji prezentacije kulture vojvođanskih Hrvata uopće, i to putem popularnih ukaza na vlastitu povijest, prikazima velikana, materijalnim tragovima kulture, kratkim informacijama o institucijama i organizacijama, projektima, događajima, sadržajima publikacija... Sadržaji objavljeni u „Godišnjaku za znanstvena istraživanja“ i „Novoj riječi“ bit će dostupni i na internetskoj mreži.

Na koncu, nastavit ćemo s aktivnostima na usustavljanju i razvoju institucije nagrađivanja u kulturi. Prije svega, praksa dodjele nagrada koje bi bile u funkciji valorizacije aktualne knjiške produkcije među Hrvatima u Vojvodini bit će nastavljena dodjelom nagrade „Emerik Pavić“ za najbolju knjigu objavljenju u protekloj godini, a bit će dodijeljena treći puta nagrada, trijenalna po naravi, „Tomo Vereš“ za najbolju knjigu u području znanosti i publicistike u protekle tri godine.

Za aktivnosti u okviru produkcije novih i koordinacije postojećih kulturnih događaja Hrvata, te njihova veća vidljivost opredijeljena su sredstva u visini od 1.550.000,00 (milijun i petsto pedeset tisuća) dinara (iz sredstava APV 1.000.000,00 i iz vlastitih izvora 550.000,00) dinara.

e) Suradnja s drugim institucijama u Vojvodini/Srbiji i u Hrvatskoj

Suradnja će se nastaviti odvijati u okviru onih programa koji su od značaja za kulturu, umjetnost i znanost te njezin razvoj kod vojvođanskih Hrvata. Ona će se odvijati kako s kulturnim institucijama i organizacijama vojvođanskih Hrvata tako i s ustanovama kulture čiji su osnivači tijela državne uprave. S druge strane, slična će se suradnja odvijati s kulturnim, znanstvenim i visokoškolskim institucijama kulture iz Republike Hrvatske, te s institucijama hrvatskih manjinskih zajednica u drugim državama.

Važna je i suradnja sa zavodima manjinskih zajednica u AP Vojvodini koja se nastavlja 2022. zajedničkim projektom pod nazivom „Cvijet raznolikosti“ u okviru programa Novi Sad – europska prijestolnica kulture. U pripremi je zajednički koncert s izvođačima glazbenika manjinskih zajednica (kolovoz 2022.). Zavod će pružiti podršku i izradi strategije obrazovanja na hrvatskom jeziku.

Za aktivnosti u okviru suradnje s drugim institucijama u Vojvodini/Srbiji i u Hrvatskoj opredijeljena su sredstva u visini od 2.019.807,55 (dva milijuna i devetnaest tisuća osamsto sedam i 55/100) dinara (iz sredstava dotacije APV 850.000,00 i iz vlastitih izvora 1.169.807,55) dinara.

f) Rad na profiliranju i osnaživanju ljudskih resursa

Segment kulture vojvođanskih Hrvata još uvijek nije u dovoljnoj mjeri profiliran, stoga se nastavak rada u ovom području sam po sebi nameće i to od elementarnoga evidentiranja raspoloživih ljudskih resursa pa do njihova strukturiranja i osnaživanja u svakom od pojedinih područja, što je već započeto u aktivnostima ZKVH-a u proteklom razdoblju. Posebni segment i nadalje će biti usavršavanje ljudi koji rukovode amaterskim kulturnim institucijama i organizacijama i to u području upravljanja organizacijama, projektnog planiranja i menadžmenta kulturnih manifestacija. Planiramo u suradnji sa sličnim udrugama održati dva seminarra za pomoć u radu hrvatskih udruga kulture (za rad s recitatorima i voditeljima programa, javnih nastupa).

Za aktivnosti u okviru rada na profiliranju i osnaživanju ljudskih resursa opredijeljena su sredstva u visini od 140.000,00 (sto četrdeset tisuća) dinara (iz sredstava dotacije APV 50.000,00 i iz vlastitih izvora 90.000,00) dinara.

U Subotici, siječnja 2022. godine

Ravnatelj Zavoda za kulturu
vojvođanskih Hrvata

Tomislav Žigmanov v. r.